

– ismét a gyakorlat követelményeinek hatására – megszüntették, s az erdőgazdasági és erdőipari mérnöki tagozatot összevonták.

A szakosítás, illetve a műszaki képzés fakultatívvá tételének hibás voltát és hátrányos következményeit az erdőgazdasági mérnöki tagozaton végzett és 1956-ban Kanadába települtek tapasztalhatták meg. Ők ugyanis Sopronban ugyan mérnöki oklevelet kaptak, de azt Kanadában a műszaki képzés hiánya, illetve hiányos volta miatt nem ismerték el. Őket a kanadai mérnöki kamara nem vette fel tagjai közé. – *Ez a tapasztalat is azt igazolja, hogy a műszaki képzés fakultatívvá tétele esetén mérnöki képesítést csak azok kaphatnak, akik színvonalas, alapos műszaki képzésben részesültek.*

Ezek voltak a múlt idők tapasztalatai. Ezeket eddig Graves előzőkben idézett klasszikus meghatározása és a gyakorlat igényei is igazolták.

Ezek után felvetődhet a kérdés, hogy ezek a tapasztalatok a mai körülmények között is okulásul szolgálhatnak-e, vagy – a szakképzésnek minden területen nagyfokú specializálódására hivatkozva – a hazai erdőmérnökképzést meg kell szabadítani a polibisztorképzésnek mondott felesleges elemeitől, s azt a biológia és az ökológia területére kell összpontosítani.

Ezzel kapcsolatban előre kell bocsátani, hogy általában polihisztorképzésről nem, legfeljebb sokoldalú képzésről lehet beszélni, mert csak veleszületett tehetség egész életén át folytatott ismeretszerzés révén válhat polihisztorrá. *Így a soproni egyetem sem polibisztorokat, hanem sokoldalúan képzett olyan szakembereket nevel, akikben a speciális erdészeti szakismeret sajátos műszaki ismeretekkel és – a különös értéket képviselő – mérnöki gondolkodásmóddal ötvöződik.*

Nem lehet kétséges, hogy ma, amikor a fenntartható fejlődés és az ésszerű, racionális gazdálkodás az erdőgazdálkodás alapvető célja, a gyakorlat – a szakképzett erdészek vagy erdőgazdák mellett – nem nélkülözheti a földmérésben, valamint a termeléshez szükséges gépek működtetésében, a gépesítés fejlesztésében és a racionális anyagmozgatást biztosító szállító berendezések létesítésében jártas szakembereket.

A jövőt illetően most már csak az a kérdés, hogy a gyakorlat e sajátosan összetett feladatok végrehajtására melyik megoldást választja: egy személyben sokoldalúan képzett erdőmérnökö-

ket vagy – a speciálisan, de egyoldalúan képzett erdészek mellett – földmérő-, út-, vasútépítő- és gépészmérnök specialistákat igényel-e?

A gyakorlat szempontjából a döntés szakmai és gazdasági megfontolás függvénye, figyelembevéve azt is, hogy az erdőgazdaságok a korábban házi kezelésben végzett munkákat ma már jó részt vállalkozókkal végeztetik.

Sokoldalúan képzett erdőmérnököknek akár alkalmazott, akár vállalkozóként történő foglalkoztatása a speciális erdészeti feladatok és a sajátos mérnöki munkák együttes megoldását minden bizonnyal és minden tekintetben előnyösebb módon teszi lehetővé, mint szakképzett erdészek és egyoldalú

szemlélettel rendelkező, az erdészeti sajátosságok tekintetében pedig idegen specialisták párbuzamos alkalmazása.

Összefoglalva: A szakmai és a gazdasági megfontolás mindenképpen a sokoldalú erdőmérnökképzés, s az oktatás mérnöki jellegének és színvonalának fenntartása mellett szól.

A képzés emberi vonzata ugyanancsak ezt támasztja alá, mert a sokoldalú képzés az erdőmérnök számára a jelenlegi körülmények között szükséges több esélyt biztosítja azáltal, hogy olyan ismereteket szerez, amelyeket a gyakorlat és némi továbbképzés révén továbbfejlesztve más szakmák specialistáival egyenértékű szakemberré válhat.

Halász Aladár

Válasz egy névtelen levélre

Levelet kaptam az elmúlt hetekben. Tisztelettel és személyem iránti őszinte megbecsüléssel íródtak sorai, mentes volt mindenféle, napjainkban elharapódzott durvaságtól. Ha levelet kapok, válaszolni szoktam rá, de most zavarban vagyok, mert hiába kerestem az aláírást. Igaz, már a szöveg is jelezte, hogy ebélti fáradozásaim meddők maradnak. No, de akkor hova címezem a választ? Végül is úgy láttam, lopnom kell egy ötletet a költőtől („Nem mondhatom el senkinek, elmondom hát mindenkinek”) és lapunk hasábjain keresztül juttatom el a választ Hozzátok, kedves levélírók.

Leveletek elején tájékoztattok engem arról, hogy a termőhely-vizsgákon puszkával és egyéb ügyeskedéssel jutottatok át és most a termőhely-tudásokat hiányzik. A közlés szíven ütött. Több okból. Egyfelől azért, mert csalódnom kellett az emberi becsületességben. Amikor hallgatót vizsgára fogadtam, azzal az érzéssel tettem, hogy olyan emberek kívánnak számot adni tudásukról, akik felnőtt emberként erre a pályára érzetek elhivatottságot és most az ennek gyakorlásához szükséges ismeretekből igyekeznek mennél többet fejükbe tölteni. Közlétesetektől kitűnt, nem így van. Ti azért jöttetek ide, hogy négy-öt évig az ifjúság bohóságaival foglalkozzatok és ehhez egy feketefedélű – indexnek, leckekönyvnek hívják – füzetbe autogramokat gyűjtsetek. Ismertebb nevű és kevésbé ismert oktatók autogramjait. Ez elég meddő dolog, mert az autogram-börzén a mi aláírásunk nem nagyon ér zsáknyi eurót. Azt inkább popsztárok,

olimpikonok, a tudósok közül a Nobel-díjasok aláírásai hozzák. Köztünk ilyenek nincsenek. Ti mégis erre rajtoltatok. Igazán kár!

Számomra szomorúbb az, hogy ezt a fontos és alapvető tárgyat nem tanultátok meg. Ezzel a közléssel nincs igazán harmóniában az a leveletek további részében leírt panasz, hogy kevés az önálló alkotás lehetősége, táblázatokba szorított számok szerint kell dolgoznotok, ezek végrehajtását vasalják be kérelmelhetetlen szigorral főnökeitek, elsősorban a vezérigazgatók.

Édes Gyerekeim! Nem gondoljátok, hogy hiányosan képzett, alapvető ismeretekkel (l. termőhely!) nem rendelkező emberekkel csak így lehet munkaviszonyt létesíteni? Ki merne felelősséggel szabad kezdet adni olyannak, aki ügyeskedéssel, jóhiszemű emberek átvezetésével szerzett diplomát? Nem lenne vajon szerencsés igényeitek megfogalmazása előtt egy kicsit ezen is elgondolkodnotok? Mindez keményen hangzik, de – és ezt őszintén írom – nekem is nagyon fáj a közlésetek, mert már akkor érkezett, amikor az aktív szolgálatot abbahagytam és semmi módomban javításra, főleg úgy, hogy a 70-en jócskán túljutva már nagyon kifelé áll a szekerem rúdja.

Mit írhatnék ezek után tanácsként Nektek? Két dolgot. Saját életutammal kell előhozakodnom. Erdőipari szakon végeztem, erdőművelést, védelmet alig, vadgazdaságtant egyáltalán nem hallgattam. Ezek hiányoztak is praktizáló erdőmérnök időszakomban. Szerencsémre akadtak segítőkész idősebb kol-

légák, akik megtanítottak hiányzó ismeretekre, no meg szakkönyveket is sűrűn forgattam és ezzel pótoltam hiányaimat. Ez talán a Ti számotokra is lehetséges, ha tényleg komolyan veszitek az erdészhatást.

A táblázatokba foglalt merev sablonoktól is el lehet térni, de csak akkor, ha valaki ezt szakmai érvekkel kellően indokolja. Példa erre a közelmúltban elhunyt bugaci erdészvezető, Horváth László, aki aztán igazán eltért az erdőtelepítés sablonos megoldásaitól. De ezt előzetesen igen körültekintő és elmélyült vizsgálatokkal megalapozta, így aztán nem volt főnök és nem volt felügyelő, aki keresztbetett volna újszerű elgondolásainak. Az eredmény: jó néhány ezer hektárnyi szépen zöldülő erdő az alföld sivatagos közepén. Lehet tehát így is, csak kicsit nehezebb, mint a járt csapákon haladni. Bízom benne, hogy ez gondolkodásra készítet Benneteket, levélírókat, és talán követésre is sarkall.

Leveletekben kifogásoltatok az egyetemi oktatás egynémely gyengéjét. Nem vitatom, vannak, voltak köztünk olyan előadók, akik nem tudtak magukkal ragadó előadásokat tartani és olyanok is, akiknek füle mögött nem volt többéves gyakorlati tapasztalat. De nem volt ez másként a nagyhírű selmeci professzorok idején sem. Emlékszem

olyan professzorokra – szakmájának országosan elismert nagysága volt –, aki alacsony termetű, motyogós beszédű ember volt, ráadásul a tárgyához tartozó sok matematikai levezetést olyan bolhabetűkkel írta a táblára, hogy a harmadik sortól hátrafelé már csak messze-látóval lehetett elolvasni. Tárgyát mégis nagyon megtanultuk.

Embere válogatja tehát, ki milyen előadókész-séggel rendelkezik. A mai oktatók összetételének a l a k u l á s á r ó l hosszabban lehetne beszélni, ezzel

most nem szeretném levelem terjedelmét növelni, majd máskor...

Az oktatás hibájaként kell viszont számontartanom azt, hogy a tanítás keretében nem sikerült diákjaink fejébe plántálnunk azt a tudatot, hogy az erdő olyan természeti erőforrás, amivel *gazdálkodnunk* kell, máskülönben a társadalom erdővel szemben támasztott igényeit – anyagiakat és nem anyagiakat – képtelenek leszünk kielégíteni. Másszóval: eredményeket kell felmutatnunk: jól sikerült erdőfelújításokat, gördülékenyen szervezett kitermeléseket vagy a gazdálkodás pénzbevételében is kifejezhető eredményeit. Ezért kapjuk a fizetést. Nem jár viszont fizetés azért, hogy valaki egész nap a madarak csi-csergését vagy a szellők susogását hallgatja és a virágok, lepkék szépségében gyönyörködik. Ez is benne van a szakmában, ez teszi széppé és vonzóvá, de csak az előbbieket után. S ha ezt így fogjuk fel, akkor már nem esik nehezünkre, hogy van olyan főnök, aki ezt könnyörtelenül behajtja mérmökén, szakemberén. Őt kellene elcsapni, ha nem így tenne. Próbáljátok hát felvetéseiteket ilyen szemmel is megítélni, és akkor talán nem látjátok annyira borúsnak a gyakorló erdőmérnök lehetőségeit.

Leveletek harmadik részében foglaltakat nem látom elég tisztán. Aggodalom és féltés csendül ki soraitokból, ezt

köszönöm. Azt feltételezitek, hogy az oktatók engem állítanak az előtérbe, amikor írásaimat készítem és ettől óvnátok engem. Nos, le kell szögezmem, minden megnyilatkozásom – legyen az írásbeli vagy szóbeli – szabad elhatározásból születik, senki nem ösztökél el-készítésükre. Elég hozzá a több évtizedes kül- és belföldi tapasztalat, a szakirodalmi rendszeres tájékozódás. Szélsőséges és szakmánk számára hátrányosnak tartott megnyilatkozásokkal szemben többször szót ejtettem, ezeket mindig szakmai tisztességgel készítettem és ettől a gyakorlattól a jövőben sem fogok eltérni.

Befejezésül még a névtelen levelezésről. Kedves levélírók! Fogadjatok el az idősebb pályatárstól egy jó tanácsot. Ezt a rettegést, félelmet kiváltó időszakban meghonosodott műfajt hagyjátok el! A névtelen levél feltételezi, hogy címzettje visszaél az író bizalmával, netán munkahelyi főnökének is elküldi tartalmát. Aljas gazembernek kellene tartanom magamat, ha erre vetemednék. Mások is így vannak ezzel. A véleménynyilvánításnak akkor van hatása, eredménye – és mi másért íródik egy levél –, ha nyílt sisakrostéllyal küzdünk véleményünkért. Aki a névtelenségbe rejtőzik, azt nem veszik komolyan, fardozásai eredménytelenek maradnak. Kár, ha így történne!

Leveletem hosszú vívódás után írtam. Soraitokból elbizonytalanodottság, kiábrándultság sugárzik, ezen szerettem volna e sorokkal javítani. Köszönöm, hogy leveletekkel megkerestetek és szívből örülnék, ha a helyeteket megtalálnátok ebben a sok szépet rejtő szakmában! Üdvözöl öreg barátotok!

Szodfridt István

SIMCA típusú furnérhá-mozó gép és CORALLI olló-daraboló haláleset miatt sürgősen eladó. A gép max. 1 méter széles furnér leválasztására képes 0,8–8 mm vastag tartományban. Az ollózó hámozott nyárfa-ládaelem darabolásra alkalmas.

Írányár: 2 200 000 Ft + ÁFA.

Érdeklődni: de Jonge

(30)-299-8435.